

Director_Ventura Pons

País_Catalunya 2006

Gènere_Tragicomèdia

Intèrprets_Jose Coronado, Cecília

Rossetto, Aitana Sánchez-Gijón, Marc

Cartes, Cristina Plazas

Guió_Ventura Pons, basat en relats del

llibre *Animals tristos* de Jordi Puntí

Fotografia_Rafael Lluç

Duració_92 minuts

Productora_Filmàx

Data d'estrena_10 de febrer

Text: Eulàlia Iglesias

Crítiques

Animals ferits

Interior urbà, nit

Dins l'anormalitat del cinema en català, Ventura Pons és l'únic director que ha assolit una situació que podríem qualificar de normalitzada. Des de principis dels noranta estrena una pel·lícula gairebé cada any amb una respectable recepció per part del públic i una variada apreciació per part de la crítica. Pons ha produït quinze de les seves disset pel·lícules i moltes han estat presents en algun festival internacional. També ha sabut desprendre l'ús del català al cinema de segones intencions polítiques o financeres (per allò de les subvencions) i últimament tampoc no té problemes a incorporar intèrprets de llengua castellana per donar lloc a un bilingüisme bastant creïble.

La filmografia de Ventura Pons fa temps que s'adequa al que podríem anomenar una fórmula que pot ser part de la clau per entendre el seu èxit. Tot i que ell s'encarregui molts cops dels guions dels seus films, pren com a base textos literaris de reconeguts escriptors de la literatura catalana contemporània. L'aposta és interessant. En lloc de recórrer a les adaptacions de clàssics que esdevenen obres de pretesa *qualité*, el realitzador de *La rossa del bar* (1986) s'ha decantat pels noms que han aconseguit més prestigi i/o popularitat en l'actual literatura del nostre país. Així no només compta des del principi amb un bon text sinó que també pot beneficiar-se de la repercussió que ha tingut aquella novel·la, recull de contes o obra de teatre. Fins ara, Pons ha adaptat, entre d'altres, Quim Monzó (*El perquè de tot plegat*, 1994), Josep Maria Benet i Jornet (*Actrius*, 1996 i *Amic/amat*, 1999), Sergi Belbel (*Carícies*, 1997), Lluís-Anton Baulenas (*Anita no perd el tren*, 2000 i *Amor idiota*, 2004) i Jordi Puntí (*Animals ferits*, 2005). Per altra banda, els intèrprets són escollits amb molta cura: actors i actrius de solvència demostrada i molts cops provinents del teatre i/o amb rostres força populars. El marc on es desenvolupen els seus films són una altra marca de la seva filmografia, sens dubte deutora de les seves eleccions literàries. Les pel·lícules de Pons solen tenir lloc en un context urbà, moltes vegades nocturn i sempre contemporani. En aquest àmbit es mou una fauna de personatges normalment marcats per passions o emocions que no sempre arriben a bon terme.

Personatges entre la tendresa (sobretot en els films que adapten Baulenas), el desencant i la ironia, molt identificables dins la societat actual urbana.

Animals ferits entronca amb aquestes constants de la filmografia del director. Tornem a tenir una base literària, *Animals tristos*, recull de contes que Jordi Puntí va publicar el 2002. El títol del llibre dona pistes del to de les històries. Remet a la sentència clàssica "*post coitum, omne anima tristè*" que fa palesa aquella tristot d'origen difícil d'explicar que ens pot envair després de fer l'amor. Pons trasllada tres dels relats de Puntí a la pantalla trenant-los per remarcar que tot i que les històries són diferents hi ha un mateix fil que les lliga. La primera peça és la menys reeixida: s'accentua massa un to histriònic (sobretot en el personatge interpretat per Cecília Rossetto) que busca la rialleta fàcil convertint en excessivament ridículs uns protagonistes a qui hauria convingut més una mirada de subtil ironia. El segon episodi, en canvi, és el que millor transmet el to del llibre, aquesta mirada desencantada a una història de desamor amb un rictus de patetisme. També és la que menys es recolza en un dels grans defectes del film: la utilització de la veu en off. Si en una adaptació literària es dona tant de marge a una narració externa dels esdeveniments, el director posa en evidència que no ha tingut prou recursos propis per explicar les històries, que no ha sabut traslladar al llenguatge cinematogràfic allò expressat en llenguatge literari, que no ha sabut traspassar la frontera de la mera posada en imatges. I aquest és el gran problema del cinema del català: allò que pot tenir d'interessant la seva obra en el fons prové de l'original literari que ell adapta amb curiosa fidelitat perquè sembla que perdria, més que no pas guanyaria, si prengué el risc de la, de vegades, tan necessària traïció. I les seves aportacions es mouen entre el bon ofici i els recursos més previsibles (es pot saber per què carat ha de sonar sempre música de saxo en qualsevol escena de solitud nocturna a la gran ciutat?). Ventura Pons ha trobat sens dubte una fórmula que funciona. D'aquesta manera, potser pot presumir d'acurat adaptador visual de textos literaris, però això malauradament no el converteix en un bon cineasta.